

Sygnatura akt VIII Ns 1211/15

POSTANOWIENIE

11 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Małgorzata Kontrym

Protokolant Aleksandra Klepacz

po rozpoznaniu na rozprawie 29 czerwca 2017 r. we W.

sprawy z wniosku H. M.

przy udziale S. M. (1) i S. M. (2)

o uznanie za zmarłego J. M. (1)

postanawia: oddalić wniosek

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 20 listopada 2015 r. wnioskodawca H. M., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o uznanie za zmarłego J. M. (1), swojego byłego męża, zamieszkałego ostatnio we W., syna K. M. i K. W., urodzonego we W. dnia (...) r. (PESEL: (...)).

Wnioskodawczyni w uzasadnieniu swojego wniosku podała, że J. M. (1) zawarł z nią związek małżeński w dniu 27 lutego 1981 r. oraz zamieszkiwał z nią razem we W. przy ul. (...). Wnioskodawczyni wskazała, że 6 grudnia 2001 r. J. M. (1) wyszedł z domu i wszelki kontakt się z nim urwał. Wnioskodawczyni podała, że J. M. (1) był poszukiwany przez organy ścigania, ponieważ kilkakrotnie funkcjonariusze pytali o niego, jednakże nie wskazywali w związku z jaką sprawą. Wnioskodawczyni wskazała, że zwróciła się do Komendanta Wojewódzkiego Policji we W. z pytaniem, czy kiedykolwiek Policja poszukiwała J. M. (1). Wnioskodawczyni podała również, że wystąpiła o rozwód z J. M. (1) oraz podział ich wspólnego majątku. Za nieznanego z miejsca pobytu męża w obu sprawach występował kurator. Wnioskodawczyni podniosła, że powyższe argumenty, jak również fakt, że organy ścigania nie umiały odnaleźć J. M. (1), świadczą o tym, że on nie żyje, a co za tym idzie wniosek jest zasadny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. (1) urodził się we W. dnia (...) r.

Dowód:

- skrócony odpis aktu urodzenia J. M. (1) (k. 4).

J. M. (1) zawarł związek małżeński z H. M. dnia 27 lutego 1981 r. we W.. Małżeństwo to zostało rozwiązane przez rozwód na mocy wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 26 września 2008 r. sygn. akt XIII RC 1497/08. W grudniu 2001 roku J. M. (1) opuścił na stałe zajmowane wraz z wnioskodawczynią mieszkanie przy ul. (...) we W..

Dowód:

- odpis skrócony aktu małżeństwa J. M. (1) z H. M. (k. 4),

- przesłuchanie stron.

W dniu 13 lutego 2003 r. wszczęto przeciwko J. M. (1) dochodzenie o przestępstwo niealimentacji z art. 209 § k.k.

Dowód:

- postanowienie o wszczęciu dochodzenia z dnia 13 lutego 2003 zawarte w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (k. 7).

W ramach toczącego się postępowania przygotowawczego, (...) córka J. S. M. zeznała, że po świętach w grudniu 2001 r. ojciec wyjechał do Belgii do pracy i wrócił do Polski po pięciu miesiącach. Po wyjeździe przebywał w domu jeden dzień, potem nie było go już w domu. Córka nie wiedziała, gdzie przebywa. W listopadzie 2002 r. J. M. (1) zjawił się w domu i zrobił H. M. awanturę za wytoczone powództwo o alimenty. S. M. (3) zeznała, że od listopada 2002 nie widziała J. M. (1).

Dowód:

- protokół z przesłuchania świadka S. M. (3) z dnia 28 lutego 2003 r. zawarty w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (k. 14-15).

S. M. (1) zeznał w dniu 28 lutego 2003 r., że ojciec J. M. (1) pod koniec grudnia 2001 wyjechał i zaprzestał utrzymywania kontaktu.

Dowód:

- Protokół z przesłuchania świadka S. M. (1) z dnia 28 lutego 2003 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (k. 17-18).

H. M. w dniu 14 marca 2003 r. zeznała jako świadek w postępowaniu przygotowawczym, że J. M. (1) wyjechał do Belgii 6 grudnia 2002 r. Kontaktował się z nią telefonicznie do stycznia 2003 r. 9 stycznia 2003 r. J. M. (1) pojawił się w domu na 2 lub 3 dni, potem znowu wyjechał. J. M. (1) utrzymywał, że pracuje w Belgii. W kwietniu 2003 r. H. M. dowiedziała się, że mąż od grudnia 2002 r. przebywał w Polsce w miejscowości pod W., a następnie we W. przy ul. (...), a nie w Belgii. H. M. podała, że w listopadzie 2003 r. J. M. (1) pojawił się w domu i zrobił jej awanturę z powodu sprawy w sądzie o alimenty. H. M. wskazała, że J. M. (1) od grudnia 2002 r. widział się z synem S. M. (1) dwa razy w kwietniu 2003 r. oraz w listopadzie 2003 r., a córka widziała się z ojcem tylko w kwietniu 2003 r.

Dowód:

- Protokół z przesłuchania świadka H. M. z dnia 14 marca 2003 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (k. 20-21).

W dniu 13 kwietnia 2003 r. przedstawiono J. M. (1) zarzut niealimentacji z art. 209 § 1 k.k.

Dowód:

- Postanowienia o przedstawieniu zarzutów zawarte w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (k. 38).

W dniu 27 czerwca 2003 r. wydano postanowienie o zawieszeniu dochodzenia względem J. M. (1), ponieważ nie można było ustalić jego miejsca pobytu. Mając na uwadze powyższe Prokurator zarządził dnia 30 czerwca 2003 r. poszukiwanie podejrzanego J. M. (1).

Dowód:

- Postanowienie o zawieszeniu dochodzenia z dnia 27 czerwca 2003 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (k. 45).

- Zarządzenie poszukiwania podejrzanego w celu ustalenia miejsca jego pobytu z dnia 30 czerwca 2003 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (k. 46).

W dniu 10 marca 2004 r. J. M. (1) został zatrzymany we W. przy ul. (...) wskutek podejrzenia o czyn z art. 40 i 48 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dowód:

- Protokół zatrzymania osoby zawarty w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 144).

Postanowieniem z dnia 10 marca 2004 r. wszczęto śledztwo o przestępstwo określone w art. 40 pkt 2, 41 pkt 1, 43 pkt 1, 47, 48 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii przeciwko M. M. i J. M. (1).

Dowód:

- postanowienie o wszczęciu śledztwa z dnia 10 marca 2004 r. zawarte w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k.164).

W dniu 11 marca 2004 r. wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów wobec J. M. (1) w sprawie o wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków odurzających.

Dowód:

- Postanowienie o przedstawieniu zarzutów z dnia 11 marca 2004 r. zawarte w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k.175)

Od listopada 2002 r. do 10 marca 2004 r. J. M. (1) wraz ze swoją ówczesną partnerką M. M. mieszkał w M..

Dowód:

- Protokół przesłuchania podejrzanego M. M. z dnia 11 marca 2004 r. zawarty w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k.178-179);

- Protokół przesłuchania podejrzanego J. M. (1) z dnia 11 marca 2004 r. zawarty w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k.181-182);

- Protokół przesłuchania świadka E. L. z dnia 11 marca 2004 r. zawarty w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k.183-184);

Dnia 6 kwietnia 2004 r. wydałno postanowienia zmieniające zarzuty w sprawie o wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu środków odurzających wobec J. M. (1).

Dowód:

- Postanowienie o zmianie zarzutów z dnia 6 kwietnia 2004 r. zwarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k.195).

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2007 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej zmienił zarzuty wobec J. M. (1) zarzucając mu czyn z art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.

Dowód:

- Postanowienie o zmianie postanowienia o przedstawieniu zarzutów dnia 18 lipca 2007 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k.245).

Sądowy kurator zawodowy w wyniku przeprowadzonego na podstawie zarządzenia Prokuratora wywiadu środowiskowego ustalił, że M. M., będąca w związku z J. M. (1), poinformowała swoją matkę Z. K., że od lipca 2004 przebywa wraz swoim przyjacielem w Norwegii.

Dowód:

- Kwestionariusz wywiadu środowiskowego zawarty w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 294).

Sądowy kurator zawodowy w wyniku przeprowadzonego na podstawie zarządzenia prokuratora wywiadu środowiskowego ustalił także, że J. M. (1) nie przebywa pod adresem zameldowania od grudnia 2001 r. W wywiadzie stwierdzono również, że była żona H. M. nie zna miejsca pobytu J. M. (1) oraz, że ani ona, ani dzieci nie utrzymują kontaktu z podejrzanym. Członkowie rodziny oraz znajomi nie mają również kontaktu oraz informacji o miejscu pobytu J. M. (1).

Dowód:

- Kwestionariusz wywiadu środowiskowego zawarty w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 296-297).

W dniu 28 września 2007 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej wydał zarządzenie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu J. M. (1) do lokalu Prokuratury w związku z niestawianiem się przez niego na wezwania. Komisariat Policji w K., w związku wydanym nakazem doprowadzenia, poinformował Prokuratorę, że J. M. (1) od ok. 4 lat nie mieszka w M., a jego aktualne miejsce zamieszkania jest nieznane

Dowód:

- Zarządzenie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 306);

- Pismo z Komisariatu Policji w K. z dnia 19 października 2007 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 320).

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej w dniu 8 listopada 2007 r. wydał zarządzenie o poszukiwaniu podejrzanego J. M. (1) w celu ustalenia jego miejsc pobytu.

Dowód:

- Zarządzenie o poszukiwaniu podejrzanego w celu ustalenia miejsca pobytu zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 331).

W dniu 14 stycznia 2008 r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej na wniosek Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej z dnia 10 stycznia 2008 r. wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu w postępowaniu przygotowawczym w stosunku do J. M. (1) podejrzanego o przestępstwa z art. 53 ust. 2 ustawy o oraz 59 ust. 1 ustawy

o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.. na podstawie uzasadnionego podejrzenia, że ukrywa się on przed wymiarem sprawiedliwości.

Dowód:

- Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu w postępowaniu przygotowawczym z dnia 14 stycznia 2008 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 335).

W dniu 17 stycznia 2008 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej wydał postanowienie o poszukiwaniu listem gończym J. M. (1) podejrzanego o przestępstwo z art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. z uwagi na fakt ukrywania się podejrzanego przed organami ścigania.

Dowód:

- Postanowienie o poszukiwaniu podejrzanego listem gończym z dnia 17 stycznia 2008 r. zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 341);

- L. gończy z dnia 17 stycznia 2008 r. zawarty w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) (k. 343).

Prokuratura wielokrotnie zwracała się oraz weryfikowała dane ze zbiorów meldunkowych, Centralnego Zarządu Służby Więziennej, Krajowego Rejestru Karnego oraz z Centralnej Bazy Danych Systemu informatycznego Prokuratury z systemu PESEL dotyczące J. M. (1), jednakże nie uzyskała z nich informacji o aktualnym miejscu pobytu podejrzanego.

Dowód:

- Dokumenty zawarte w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 (od k. 55).

- Dokumenty zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Fabrycznej Ds. (...) .

Wnioskodawczyni H. M. poszukiwała męża rozpytując o niego w rodzinie, jednakże nikt nie miał z nim jakiegokolwiek kontaktu. Wnioskodawczyni po zniknięciu męża wniosła sprawę o rozwód.

Dowód:

- Przesłuchanie wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 28 lutego 2014 r. (k. 44).

S. M. (2) (poprzednio M.) ostatni raz widziała ojca J. M. (1) w okresie, w którym była w szkole średniej w okolicach egzaminu maturalnego, w 2002 r. czy 2003 r. J. M. (1) nie informował córki, czy gdzieś wyjeżdża i jakie ma plany.

Dowód:

- Zeznania uczestnika S. M. (2) na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2017 r. (k. 51).

J. M. (1) nie pojawił się w domu, kiedy stracił pracę w wyniku nieporozumień z pracodawcą co nastąpiło w okresie, kiedy S. M. (1) pobierał jeszcze naukę w szkole. Po tym zdarzeniu spotkał się z ojcem tylko raz oraz raz rozmawiał z nim przez telefon. Kiedy dzwonił pod numer, z którego dzwonił J. M. (1), odzywał się komunikat „abonent jest niedostępny”. Uczestnik z relacji innych osób dowiedział się, że ojciec mieszkał w miejscowości pod W..

Dowód:

- Zeznania uczestnika S. M. (1) na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2017 r. (k. 51).

Wydział Kryminalny Komisariatu Policji W. nie prowadził poszukiwania J. M. (1) jako osoby zaginionej. Prowadzone jest poszukiwanie J. L. Gończym przez Prokuraturę Rejonową W. sygn. akt 1 Ds. (...) oraz poszukiwanie w celu ustalenia miejsca pobytu wydane przez Prokuraturę Rejonową W. (...) Ds. 262/03. Z ustaleń policji wynika, że poszukiwany J. M. (1) może przebywać w jednym z krajów skandynawskich, w celu ukrycia się przed wymiarem sprawiedliwości.

Bezsporne

H. M. nie zgłaszała na Komisariacie Policji W. zawiadomienia o zaginięciu swojego męża J. M. (1), więc nie były poradzone jego poszukiwania jako osoby zaginionej.

Bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 1 k.c. zaginiony może być uznany za zmarłego, jeżeli upłynęło lat dziesięć od końca roku kalendarzowego, w którym według istniejących wiadomości jeszcze żył, jednakże gdyby w chwili uznania za zmarłego, zaginiony ukończył lat siedemdziesiąt wystarczy upływ lat pięciu. Uznanie z a zmarłego nie może nastąpić przed końcem roku kalendarzowego, w którym zaginiony ukończyłby lat dwadzieścia trzy.

Stosownie do przepisu art. 527 kpc, wnioski o uznanie za zmarłego może złożyć każdy zainteresowany.

Termin "zainteresowany" ma w omawianym przepisie takie samo znaczenie jak w art. 510, czyli jest to każda osoba, na której prawa ma wpływ wynik danego postępowania. Sprawę o uznanie za zmarłego może zatem wszcząć każda osoba, na której prawa i obowiązki ma wpływ śmierć osoby zaginionej, niezależnie od tego, czy wpływ ten dotyczy sfery majątkowej, czy niemajątkowej zainteresowanego. Interes prawny w sprawie o uznanie za zmarłego mają np. osoby wchodzące w rachubę jako spadkobiercy zaginionego, wierzyciele, współuczestnicy sporów, w których jest stroną, jego przeciwnicy procesowi czy przedstawiciele osoby zaginionej. Osoby spokrewnione z osobą zaginioną mogą złożyć wniosek niezależnie od tego, czy są uprawnione do dziedziczenia po tej osobie (orzeczenie SN z dnia 6 czerwca 1950 r., Kr. C. 212/50, LEX nr 1669442). Należy podkreślić, że interes prawny w sprawie o uznanie za zmarłego nie ma wyłącznie charakteru majątkowego, lecz może wiązać się także z koniecznością uregulowania stosunków niemajątkowych, np. prawnorodzinnych. Legitymację do złożenia omawianego wniosku ma także prokurator (art. 7 w zw. z § 13 ust. 2) oraz Rzecznik Praw Obywatelskich (art. 14 pkt 4 w zw. z art. 1 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1648 z późn. zm.).

Regulowana przepisami prawa materialnego i procesowego instytucja uznania za zmarłego służy przede wszystkim usunięciu problemów prawnych wynikających z zaginięcia osoby fizycznej oraz śmierci w okolicznościach uniemożliwiających sporządzenia aktu zgonu. Uznanie za zmarłego oparto w przepisach prawa cywilnego na przesłance w postaci określonego czasu trwania nieobecności. Ustawodawca nie wprowadził do kodeksu cywilnego wyjaśnienia pojęcia zaginionego, dlatego też w orzecznictwie używa się potocznego znaczenia tego słowa, które oznacza człowieka, który znalazł się w nieznanym miejscu, nie daje znaku życia, o którym nie wiadomo, gdzie przebywa i, czy w ogóle żyje. W doktrynie uznano za zaginięcie również niepewność, co do tego czy dana osoba żyje czy zmarła. Z powyższego wynika, że celem postępowania o uznanie za zmarłego jest unormowanie sytuacji prawnej powstającej w następstwie zaginięcia. W typowej sytuacji to lekarz stwierdza zgon człowieka i wystawia kartę zgonu stanowiącą podstawę do sporządzenia aktu zgonu. W przypadku zaginięcia człowieka połączonej z brakiem znalezienia ciała fakt śmierci nie może być stwierdzony w powyższy sposób i wtedy ustaleniu tej okoliczności służy instytucja uznania za zmarłego

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że sytuacja taka w rozpatrywanej sprawie nie zachodzi. Przy rozstrzygnięciu Sąd wziął po uwagę dowody przedstawione przez wnioskodawczynię, dokumenty zawarte w aktach sprawy postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia - Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/02 oraz dokumenty zawarte w aktach postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia - Fabrycznej o sygn. Ds. (...)

. Sąd ostrożnie ocenił dowody z przesłuchania wnioskodawczyni oraz z zeznań uczestników postępowania S. M. (2) (poprzednio M.) oraz S. M. (1). W ocenie Sądu, fakty przytoczone przez uczestników oraz wnioskodawczynię postępowania były niejasne, zawierały wiele wątpliwości oraz częściowo nie pokrywały się z okolicznościami ujawnionymi przez same strony oraz prokuraturę w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych. Składając zeznania na potrzeby prowadzonych postępowań karnych, strony wskazywały na inne okoliczności oraz daty ostatniego kontaktu z zaginionym.

Także okoliczności związane z postępowaniem w sprawie o przestępstwa niealimentacji czy z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nie pozwalają na przyjęcie, że J. M. (1) nie żyje.

Z akt postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Śródmieście o sygn. 1 Ds. 262/03 wynika, że zostało wszczęte dochodzenie o przestępstwo z art. 209 k.k. przeciwko J. M. (1). W związku z uchylaniem się od obowiązku stawiania się na wezwanie Prokuratury jak i niemożliwością doprowadzania J. M. (1) do budynku Prokuratury z przyczyny braku aktualnych danych miejsca pobytu, Prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia - Śródmieście wydał zarządzenie w dniu 30 czerwca 2003 r. o poszukiwaniu podejrzanego w celu ustalenia jego miejsca pobytu. Mimo podjętego poszukiwania do dnia dzisiejszego nie udało się ustalić aktualnego miejsca pobytu, zamieszkania oraz zameldowania J. M. (1). Z przeprowadzonych w toku postępowania przesłuchań świadków H. M., S. M. (1), S. M. (2) (poprzednio M.) wynika, że J. M. (1) od grudnia 2002 r. nie przebywał w miejscu zameldowania, tj. przy ul. (...) we W. lub był tam sporadycznie, a od kwietnia 2003 r. zerwał kontakt z rodziną. Z relacji świadków wynika, że przebywał on w miejscowości pod W..

Z akt postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia - Fabrycznej o sygn. Ds. (...) wynika, że J. M. (1) został zatrzymany przez funkcjonariuszy Policji w dniu 10 marca 2004 r. w związku z podejrzeniem o wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu środków odurzających. W sprawie zostało wszczęte śledztwo przeciwko J. M. (1) w dniu 10 marca 2004 r. Z protokołów przesłuchania podejrzanych J. M. (1) oraz M. M., a także z protokołu przesłuchania świadka E. L. z dnia 11 marca 2004 r. wynika, że pod koniec 2002 r. J. M. (1) zamieszkał w M.. Z kwestionariusza sporządzonego przez sądowego kuratora zawodowego E. S. z dnia 10 sierpnia 2007 r. wynika, że partnerka J. M. (2) M. poinformowała swoją matkę Z. K., że od lipca 2004 r. przebywa wraz „przyjacielem” w Norwegii. 8 listopada 2007 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej wydał zarządzenie o poszukiwaniu J. M. (1) w celu ustalenia miejsca pobytu. W dniu 14 stycznia 2008 r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu w postępowaniu przygotowawczym J. M. (1) w zw. z uzasadnionym podejrzeniem, że ukrywa się przed wymiarem sprawiedliwości. W dniu 17 stycznia 2008 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej wydał postanowienie o poszukiwaniu J. M. (1) listem gończym. Do dnia dzisiejszego są prowadzone poszukiwania J. M. (1), jednakże nie ustalono jego aktualnego miejsca pobytu.

Sąd wskazuje, że mimo zaginięcia osoby fizycznej oraz upływu 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym według istniejących wiadomości zaginiony jeszcze żył, sąd nie jest zobligowany do uznania osoby zaginionej za zmarłą, jeśli istnieją okoliczności, które wskazują, że zaginiony może pozostawać przy życiu, ale zdecydował się ukrywać, co w ocenie Sądu w rozpatrywanej sprawie wystąpiło. Ranga stawianych J. M. (1) zarzutów i grożące mu z tego tytułu sankcje karne, brak zażyłych relacji z dziećmi oraz konflikt z nimi na tle roszczeń alimentacyjnych, informacje zebrane w drodze wywiadu co do wyjazdu zaginionego poza granice Polski i brak reakcji na wezwania do osobistego stawiennictwa na wezwania organu ścigania pozwalają, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, wysnuć wniosek, że J. M. (1) nie chce zostać odnaleziony i ma interes w tym by nie ujawniać swojego miejsca pobytu..

Dlatego też, zważając na daleko idące skutki instytucji uznania za zmarłego oraz nieuprawdopodobnioną okoliczność, że J. M. (1) nie żyje, Sąd oddalił wniosek.

Poza powyższymi rozważaniami można wskazać, że interes wnioskodawczyni w złożeniu wniosku wydaje się być wątpliwy.

Zgodnie z przepisem art. 527 kpc, wniosek o uznanie za zmarłego może złożyć każdy zainteresowany. Zainteresowanym w sprawie o uznanie za zmarłego jest każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania (art. 510 §

1). W sprawach o uznanie za zmarłego należy jednak – inaczej niż w pozostałych sprawach – uwzględnić pierwiastek uczuciowy. W związku z tym zainteresowanym zgłoszeniem wniosku jest nie tylko każdy, kto ma bezpośredni lub pośredni interes prawny w uzyskaniu postanowienia o uznaniu za zmarłego, lecz także ten, kto wykaże uzasadniony pokrewieństwem lub innym stosunkiem bliskości osobistej interes emocjonalny. Z tego względu członkowie rodziny zaginionego – niezależnie od stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa oraz niezależnie od doraźnego interesu prawnego – a także konkubenci lub partnerzy żyjący w stałych związkach mogą być zainteresowanymi w rozumieniu art. 527 (por. orzeczenie SN z dnia 6 czerwca 1950 r., Kr.C. 212/50, PN 1950, nr 11–12, s. 508). W każdym wypadku ocena uprawnień wnioskodawcy do żądania wszczęcia postępowania musi być dokonywana przez sąd na tle okoliczności konkretnej sprawy.

W rozpoznawanej sprawie zauważyć należy, że małżeństwo wnioskodawczyni i J. M. (1) zostało rozwiązane przez rozwód, zostały także uregulowane sprawy majątkowe byłych małżonków nakładając na wnioskodawczynię obowiązek spłaty byłego męża. Biorąc pod uwagę rodzinny konflikt na tle alimentów oraz pozostawienie rodziny, trudno uznać, że stosunek emocjonalny wnioskodawczyni do zaginionego uzasadnia jej interes prawny w złożeniu wniosku. Również i podnoszony przez pełnomocnika argument o konieczności spłaty udziału J. M. (1) w majątku wspólnym nie może tego zmienić. Wręcz przeciwnie, sytuacja taka, wobec możliwości złożenia świadczenia do depozytu sądowego i spełnienia tym samym ciężącego na wnioskodawczyni zobowiązania, jak też dziedziczność roszczeń majątkowych, stanowiłaby obejście prawa i pozbawiła tym samym zaginionego możliwości realizacji jego słusznego roszczenia.